

# ZBIRKA DR. IVANA RIBARA I CATE DUJŠIN-RIBAR

VESNA VRABEC, MUZEJ GRADA ZAGREBA, ZAGREB

Zbirka dr. Ivana Ribara i Cate Dujšin-Ribar za javnost je otvorena 17. lipnja 2009. godine, nakon dugotrajne obnove zbirke i palače u Demetrovoj 3 u Zagrebu, u kojoj se zbirka nalazi. Zbirka je donacija gradu Zagrebu. Darovnim ugovorom potpisanim 26. svibnja 1976. godine Cata Dujšin-Ribar darovala je zbirku slika, umjetničkih predmeta, knjiga te arhivsku građu, cjelokupnu svoju ostavštinu, sav inventar stana u Demetrovoj 3, Gradu Zagrebu u koji je došla 1917. godine na studij i u kojem je umrla 8. rujna 1994. Uvjet darovateljice bio je da se u stanu uredi memorijalna zbirka u kojoj će posjetitelji steći uvid u život i rad troje značajnih ljudi hrvatske kulture, umjetnosti i politike te razgledati vrijednu zbirku umjetnina. Zbirka je predana na upravljanje i skrb Muzeju grada Zagreba.

Adresa Demetrova 3 povezuje tri iznimne osobe iz našeg kulturnog i političkog života! To su Dubravko Dujšin (Zadar, 12. 9. 1894. - Zagreb, 30. 1. 1947.) - slavni glumac, redatelj i kazališni pedagog; dr. Ivan Ribar (Vukmanić kod Karlovca, 21. 1. 1881. † Zagreb, 2. 2. 1968.) - istaknuti političar prije, a poglavito poslije Drugog svjetskog rata; Cata Dujšin-Ribar (Trogir, 17. 10. 1897. - Zagreb, 8. 9. 1994.), slikarica i pjesnikinja, osoba koja je svoj životni put povezala s dvojicom spomenutih muškaraca.

Zbirka sadrži nekoliko cjelina: osamdesetak slika donatorice; stilski namještaj i predmete umjetničkog obrta iz razdoblja od 18. do 20. st.; slike i skulpture iz razdoblja od 15. do 20. stoljeća, potom ostavštinu dr. Ivana Ribara u kojoj se nalaze slike Vjekoslava Karasa iz obiteljske ostavštine, te slike sina Jurice, akademskog slikara stradalog u Drugom svjetskom ratu. Tu je još bogata biblioteka, Catine pjesme u rukopisu,



Ulazni hodnik u stanu Cate Dujšin-Ribar u Demetrovoj 3 na Gornjem gradu u Zagrebu



*Interijer stana u kojem je za javnost otvorena memorijalna zbirka dr. Ivana Ribara i Cate Dujšin-Ribar*

fotografije i druga dokumentacija vezana uz život i rad Cate, Dubravka Dujšina i dr. Ivana Ribara.

Zbirka Catinih slika čini presjek njenog cjelokupnog slikarskog opusa od 1919. do 1989. godine. Većina slika izvedena je u tehnici ulja na platnu, kartonu ili lesonitu, no ima crteža, ugljenom i olovkom, te akvarela. Tematski najviše su zastupljeni pejzaži i to većinom motivi njoj omiljenih maslina te vedute dalmatinskih gradova. Cata je bila vrsna portretistica, pa zbirka sadrži, uz njezin autoportret, i znatan broj portreta. Istaknuto mjesto zauzimaju portreti obojice njenih muževa, Dubravka Dujšina i dr. Ivana Ribara, te omiljenih pjesnika Lorce i Njegoša.

Cata i Dubravko Dujšin u Demetrovu 3 doselili su 1936. godine iz Doma glumaca na Marulićevom trgu. Tu su

živjeli do Dubravkove smrti 1947., a nakon Catine udaje za dr. Ivana Ribara 1952., ovaj je stan postao i njegov dom. Stan Cate Dujšin-Ribar nalazi se na drugom katu palače u Demetrovoj 3, u krilu koje gleda na Tuškanac. Palača je iznimne kulturno-povijesne, arhitektonske i urbanističke vrijednosti i ima značaj kulturnog dobra. Kuća je izgrađena na gradskom bedemu sredinom 18. st., a današnji oblik četverokrilne palače s unutrašnjim dvorištem dobila je dogradnjama u 19. i 20. stoljeću. Do sredine 19. st. kuća se sastojala od jednokatnog zapadnog krila na bedemu i sjevernog krila prema ulici, uz koje je bila staja. Sredinom 19. st. dograđen je kat na uličnom krilu, veža i klasicističko stubište te drveni trijem na istočnoj i južnoj strani dvorišta. Drugi kat na zapadnom i sjevernom krilu dograđen je 1926. godine prema projektu arhitekta Ignjata Fischera, koji je u



Detalj dnevne sobe: barokni tabernakl iz 18. st. i slika „Madona s djetetom“, rad talijanskog majstora Vittorea Crivellija iz 15. st.

ovoj kući imao atelijer. Tada je dvorišni trijem dobio kamene stupove, a u dvorištu je načinjen zdenac.

Stan u kojem se nalazi Zbirka je prostrani četverosobni stan s djevojačkom sobom. Memorijalni prostor stana čine hodnik, Catina soba, dnevni boravak, spavaonica, te soba dr. Ivana Ribara.

Prepun ukrasnog bilja (koje je Cata pomno njegovala i koje smo sačuvali do danas) hodnik nas uvodi u zbirku punu slika i drugih umjetnina. Na zidovima hodnika vise Catine slike i crteži, dva reljefa, kopije prizora s Buvininih vratnica iz splitske katedrale; dva venecijanska zrcala iz 18. i 19. st., rezbarena klupa (druga pol. 19. st.), dvije barokne drvene skulpture svetaca, dvije dalmatinske rezbarene škrinje iz 19. st. te staklena vitrina s mnogim vrijednog porculana.

Dnevna soba mjesto je okupljanja i druženja s mnogim umjetnicima - glumcima, piscima i slikarim. Uz prozore je smješten veliki stol za blagovanje s osam stolaca. Od ulaza lijevo nalazi se raskošni barokni tabernakl iz prve pol. 18. stoljeća, a uz njega je ovješena iznimno vrijedna slika Madona s djetetom talijanskog majstora iz 15. st. Vittorea Crivellija. Na zidovima su ovještene Catine slike, a istaknuto mjesto zauzima portret prvog supruga Dubravka Dujšina (1935) te portret dr. Ivana Ribara (1948) i portret Sai Babe (1982). Na komodi je smještena Catina zbirka oslikanih tanjura (kamenina, od druge pol. 18. st. do sred. 19. st.), portret I. T., rad Ivana Meštrovića. U ovoj sobi je također Dubravkova bista, rad Vanje Radauša i Catino poprsje, rad Grge Antunca (1956).

Catina soba njezin je atelijer i mjesto susreta s dragim prijateljima. Na zidovima te sobe ovješeni su veći dio njezinih slika nastalih od 1919. do 1990. godine, a među njima se ističe Autoportret (1948) na štafelaju. Soba je namještena vrijednim stilskim namještajem; barokni venecijanski tabernakl s ogledalom (18. st.); komoda s dvije ladice, ukrašena intarziranim meandar vrpčama (oko 1800. g.); mala bidermajer komoda i sekreter (prva pol. 19. st.). Na bidermajer sekreteru smještena je vitka, drvena figura sv. Antuna (Dalmacija, 19. st.) i Mojsije, drvena skulptura iz 18. stoljeća.

Spavaća soba opremljena je namještajem od svijetlo-smeđeg ulaštenog drva u duhu sjeverne renesanse koji je donio dr. Ivan Ribar iz Beograda. U sobi se još nalazi drvena škrinja obložena iskucavanim mjedenim limom ukrašena reljefima, engleski rad iz druge pol. 19. stoljeća, neobarokni podnožak s lavljim glavama, presvučen kožom i stolčić-podnožak s povijenim stranicama i tapeciranim sjedištem (prva pol. 19. st.). Na zidovima je ovješeno mnogo Catinih slika: još jedan portret Dubravka Dujšina (1927), *Njegoš* (1940), *Lorca* (1931), *Cvijeće*, *Masline*, *Udovica*...

Soba dr. Ivana Ribara bila je njegova radna soba i prostor u kojem je primao službene i političke goste. U njoj je garnitura od smeđeg furniranog drva s mjestimičnim rezbarenim vegetabilnim ukrasima, kupljena 1947. godine u Beogradu te dvije bidermajer komode. U ovoj je sobi dr. Ivan Ribar na zidovima držao portrete poginulih sinova Jurice (rad Nikole Graovca) i Ive

- Lole (rad Cate Dujšin-Ribar, 1954), te prve supruge Tonice (Boris Pastuhov, 1931). Tu se također nalaze radovi Jurice Ribara. Na zidu ponad bidermajer komode, pored Juričinih radova, nalaze se dva portreta iz Ribarove obiteljske ostavštine (*Marija Radočaj - Pintar* i *Ivan Pintar*), prema izjavi dr. I. Ribara, rad Vjekoslava Karasa. Na postamentu uz police za knjige je bista Ive Lole Ribara, rad Tome Rosandića te poprsje Josipa Broza Tita, rad Antuna Augustinčića.

Zbirka dr. Ivana Ribara i Cate Dujšin Ribar, autentičan je ambijent, kakav je bio i za života darovateljice, koji će čuvati sjećanje na jednog velikana hrvatskog glumišta, jednog odvjetnika i političara i Catu, slikaricu i pjesnikinju koja je širinom svoga duha povezala sve njih i čuvajući njihove predmete njegovala ljubav i uspomenu kroz svoje slike i pjesme.

Zbirka je otvorena za posjetitelje srijedom od 11 do 17 sati.



*U radnoj sobi dr. Ivana Ribara nalaze se portreti Marije Radočaj-Pintar i Ivana Pintara pripisani slikaru Vjekoslavu Karasu*



*Radna soba dr. Ivana Ribara*